

POSTANOWIENIE

Dnia 18 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

procedując w Izbie Cywilnej

na posiedzeniu niejawnym w dniu 18 marca 2024 r.,

w sprawie z wniosku pełnomocnika powoda – C. z siedzibą w L., Irlandia

o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Mariusza Załuckiego

wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie sygn. akt II CSKP 235/23,

na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c. w zw. art. 29 § 24 ustawy z dnia 8 grudnia

2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1093 z późn. zm.)

postanowił:

**zawiesić postępowanie w sprawie zbadania spełnienia przez
sędziego Sądu Najwyższego Mariusza Załuckiego wymogów
niezawisłości i bezstronności, sygn. akt III CB 37/23.**

UZASADNIENIE

W sprawie z powództwa C. z siedzibą w L., Irlandia, przeciwko M. S. o zapłatę pozwany złożył skargę kasacyjną. W Sądzie Najwyższym (Izba Cywilna) sprawę oznaczono sygnaturą II CSKP 235/23. W dniu 26 września 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo pełnomocnika powoda, określone jako „Wniosek o przeprowadzenie testu bezstronności i niezawisłości”. Z treści pisma wynika, że wniosek został oparty na art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1093 z późn. zm.) i dotyczy sędziego Sądu Najwyższego Mariusza Załuckiego, który według wiedzy autora pisma w planie

zastępstw został wyznaczony zastępcą sędziego wyznaczonego do rozpoznania skargi kasacyjnej. Sprawę z tego wniosku oznaczono sygnaturą III CB 37/23. Wynika również z pisma, że zasadniczą okolicznością, która skłoniła pełnomocnika powoda do wspomnianego wystąpienia, jest powołanie p. Mariusza Załuckiego przez Prezydenta RP na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w procedurze z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3).

W drodze losowania do rozpoznania wniosku ukształtował się następujący skład orzekający złożony z sędziów Sądu Najwyższego: Przewodniczący: Małgorzata Manowska oraz Marek Motuk, Zbigniew Puskarski (sprawozdawca), Krzysztof Staryk, Jacek Widło. Sędzia Jacek Widło złożył pismo („Wniosek i Oświadczenie”), którym postulował wyłączenie go od orzekania w sprawie III CB 37/23. Argumentował, że wobec jego osoby także złożono wniosek o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności w tej samej sprawie II CSKP 235/23 (zarejestrowany pod sygnaturą III CB 41/23), nadto że wniosek dotyczy zarzutu niewłaściwej obsady sądu, w składzie którego bierze udział powołany na urząd na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej na mocy wspomnianej ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., a ta okoliczność jest aktualna również w przypadku jego powołania na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego.

Sprawa z żądania sędziego Jacka Widło została przydzielona do rozpoznania sędziemu Sądu Najwyższego Marcinowi Łochowskiemu, który uznał, że nie powinien orzekać co do wyłączenia sędziego Jacka Widło i złożył pismo, w którym stwierdził, że dotyczą go te same okoliczności, które zostały wskazane w oświadczeniu tego sędziego. W konsekwencji postanowieniem z dnia 19 października 2023 r. Sąd Najwyższy wyłączył sędziego Sądu Najwyższego Marcina Łochowskiego od rozpoznania żądania sędziego Jacka Widło o wyłączenie go od rozpoznania sprawy. Następnie postanowieniem z dnia 7 listopada 2023 r. Sąd Najwyższy wyłączył sędziego Sądu Najwyższego Jacka Widło od rozpoznania sprawy III CB 37/23. W konsekwencji skład orzekający w tej sprawie został uzupełniony przez sędziego Sądu Najwyższego Pawła Kołodziejewskiego.

Mimo ponownego skompletowania składu orzekającego należy uznać, że zachodzi okoliczność przemawiająca za odłożeniem - poprzez zawieszenie postępowania - procedowania w sprawie zbadania spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Mariusza Załuckiego wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie o sygn. akt II CSKP 235/23. Wynika ona w pierwszej kolejności z faktu wystąpienia przez Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 20 października 2023 r., wydanym na podstawie art. 267 TFUE w sprawie sygn. akt III CB 40/23, z trzema pytaniami prawnymi do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Nadto nie jest bez znaczenia, że tak samo jak niniejsza sprawa III CB 37/23, sprawa III CB 40/23 zaistniała na gruncie sprawy II CSKP 235/23 - dotyczy spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez sędziego Sądu Najwyższego Jacka Grełę, który do pełnienia tego urzędu został powołany w takiej samej procedurze jak sędzia Mariusz Załucki.

Wspomniane pytania zmierzają do wyjaśnienia zagadnień, które występują na gruncie tzw. testu bezstronności sędziego Sądu Najwyższego - tak natury merytorycznej (pytanie pierwsze), jak i proceduralnej (pytanie drugie i powiązane z nim pytanie trzecie), w tym możliwości udziału w składzie orzekającym w ramach testu osób powołanych na urząd sędziego Sądu Najwyższego w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. To zagadnienie jest aktualne w niniejszej sprawie III CB 37/23, bowiem spośród pięciu sędziów tworzących skład orzekający, trzech sędziów: Małgorzata Manowska, Paweł Kołodziejski i Marek Motuk zostało powołanych do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego w trybie określonym przepisami wspomnianej ustawy (inaczej niż sędzia Jacek Widło nie złożyli oni wniosków o wyłączenie ich od udziału w sprawie).

Należy też nadmienić, że Sąd Najwyższy postanowieniami z dnia 11 stycznia 2024 r., I ZB 81/23 oraz I ZB 91/23, również wystąpił do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z pytaniami prawnymi, dotyczącymi zasadniczych zagadnień, które występują przy rozpoznawaniu wniosku o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności.

Zatem stanowisko zajęte przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

w odniesieniu do pytań zadanych przez Sąd Najwyższy postanowieniami z dnia 20 października 2023 r., III CB 40/23 oraz z dnia 11 stycznia 2024 r., I ZB 81/23 i I ZB 91/23, będzie miało znaczenie dla procedowania oraz rozstrzygnięcia w przedmiocie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Mariusza Załuckiego wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie sygn. akt II CSKP 235/23. W konsekwencji należy uznać, że przystąpienie do procedowania i wydanie rozstrzygnięcia powinno nastąpić dopiero po wydaniu orzeczenia przez TSUE. Jak wcześniej zaznaczono, przemawia to za zawieszeniem postępowania w sprawie o sygn. akt III CB 37/23 do czasu wydania tego orzeczenia.

Celowe będzie zaznaczyć, że decyzja o zawieszeniu postępowania w kwestii spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności, przy uwzględnieniu wystąpienia Sądu Najwyższego do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej postanowieniem z dnia 20 października 2023 r., III CB 40/23, została podjęta w szeregu innych sprawach (zob. np. postanowienia SN z: dnia 14 listopada 2023 r., I ZB 27/23; dnia 20 listopada 2023 r., III CB 43/23 - sprawa także zaistniała na gruncie sprawy II CSKP 235/23; dnia 15 grudnia 2023 r., I ZB 78/23; dnia 9 stycznia 2024 r., III CB 68/23 oraz II ZBO 1/23; dnia 15 lutego 2024 r., I ZB 66/23).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[SOP]

[ms]